

OBEC KOŠECKÉ PODHRADIE

Hlavný kontrolór obce

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu obce Košecké Podhradie na rok 2024

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce na rok 2024 (ďalej len „stanovisko“).

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2024 až 2026 a to hlavne návrhu rozpočtu na rok 2024.

Stanovisko som vypracoval z hľadiska zákonnosti, ako aj z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu (ďalej len „OZ“).

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými predpismi a to:

- zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len „zákon 583/2004 Z. z.“)

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z. n. p, na základe ktorého obec vydala všeobecne záväzné nariadenie k jednotlivým miestnym daniam,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu obce Košecké Podhradie na rok 2024 bol zverejnený na úradnej tabuli 20.11.2023, v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p., avšak na webovom sídle obce zverejnený nebol.

Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.

B. TVORBA A ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákonom č. 583/2004 Z. z. ako viacročný rozpočet. V súlade s ustanovením §10 uvedeného zákona sa vnútorne člení na:

- a) bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky),
- b) kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky),
- c) finančné operácie (príjmové a výdavkové finančné operácie).

Viacročný rozpočet na roky 2024 až 2026 je zostavený v rovnakom členení, ako sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet na rozpočtový rok 2024 je po schválení OZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

Podľa § 9 ods. 2 zákona 583/2004 Z. z. súčasťou viacročného rozpočtu sú aj údaje podľa osobitného predpisu a to Ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, čl. 9 ods. 1, pričom návrhu rozpočtu obsahuje aj údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva roky. Predložený rozpočet však neobsahuje údaje o skutočnom čerpaní za rok 2022 a očakávanej skutočnosti v roku 2023 ale obsahuje údaje o schválenom rozpočte na rok 2022 a 2023.

Rozpočet obce neobsahuje zámery a ciele realizované z výdavkov rozpočtu obce (tzv. program obce). O neuplatňovaní programu obce v zmysle § 4 ods. 5 zákona 583/2004 Z. z. rozhoduje obecné zastupiteľstvo prijatím uznesenia.

1. Východiská tvorby rozpočtu

Tvorba návrhu rozpočtu príjmov je v celkovom objeme 844 175,- €. Predpokladá sa tak pokles oproti schváleným rozpočtom na roky 2022 a 2023 avšak nárast oproti schválenému rozpočtu na rok 2021. Hlavnou príčinou poklesu v porovnaní s rokmi 2022 a 2023 predstavujú finančné prostriedky zo ŠF, ktoré boli plánované na odstraňovanie následkov povodní a finančné prostriedky plánované na rekonštrukcie kultúrnych domov v roku 2022.

Vo výdavkovej časti predstavuje návrh rozpočtu celkový objem 782 868,- €. Tu sa taktiež predpokladá ich pokles oproti schválenému rozpočtu na roky 2022 a 2023 a nárast oproti rozpočtovému roku 2021. Dôvody poklesu v porovnaní rokmi 2022 a 2023 sú totožné s návrhom rozpočtu príjmov.

V návrhu rozpočtu na rok 2024 sa uvažuje s prebytkom rozpočtu 59 307,- €.

Rekapitulácie rozpočtu obce - roky 2021 - 2026

(v €)

	Skutočnosť *		Rozpočet	Návrh rozpočtu		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bežné príjmy	643 470	756 851	1 087 876	758 675	758 675	758 675
Kapitálové príjmy	25 000	712 843	23 500	83 500	0	0
Príjmové finančné operácie	343 994	28 423	24 000	0	0	0
Príjmy spolu	1 012 465	1 498 118	1 135 376	842 175	758 675	758 675
Bežné výdavky	448 845	817 069	658 882	672 340	666 460	666 460
Kapitálové výdavky	78 987	420 943	0	0	0	0
Výdavkové finančné operácie	25 252	28 864	303 780	110 528	50 710	50 710
Výdavky spolu	553 084	1 266 877	962 662	782 868	717 170	717 170
Hospodárenie celkom	459 381	231 241	172 714	59 307	41 505	41 505

* Údaje v rokoch 2021 a 2022 vychádzajú zo záverečných účtov pre dané roky.

2. Rozpočet bežných príjmov

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t. j. daňami, ktoré obec vyberie od svojich občanov. Sú to najmä daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce, v návrhu rozpočtu sú rozpočtované vo výške 519 090,-€ a tvoria 68,42 % z bežných príjmov obce. V návrhu sa počíta s miernym poklesom príjmov z výnosu dane z príjmov FO a nárastu príjmov za komunálne odpady a DSO.

U nedaňových príjmov, t. j. príjmov z vlastníctva majetku, príjmov z administratívnych a iných poplatkov, sa plánuje mierne zvýšenie príjmov z prenajatých budov a zvýšenie príjmov z poplatkov za predaj výrobkov v porovnaní s plánovaným rozpočtom roku 2023.

Osobitne sú rozpočtované vlastné príjmy RO ZŠsMŠ. Tu sa počíta s nárastom príjmov RO, v porovnaní s rozpočtovým rokom 2023 kde je nárast o 25,48%.

Granty a transfery sú rozpočtované vo výške 149 400,- € a tvoria tak ďalšiu významnú položku bežných príjmov, ktorá je vo výške 19,69% z bežných príjmov. V prevažnej miere ju tvoria príjmy zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie. V návrhu rozpočtu sa už neplánuje transfer zo štátneho rozpočtu na povodne. Tieto finančné prostriedky boli na účet obce po dvoch rokoch meškania pridelené 5. decembra 2023 vo výške 391 966,13,-€.

3. Rozpočet kapitálových príjmov

Obec v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške 83 500,- €, čo je nárast oproti schválenému rozpočtu pre rok 2023. Plánovanie týchto prostriedkov je pomerne orientačné. Je totiž predpoklad, že obec, napr. na základe vyhlásených ponúk zo strany štátu, niektoré v roku 2024 využije. Doteraz tiež nie je rozhodnuté, ako bude naložené s finančnými prostriedkami z ministerstva vnútra vo výške 400 000,-€, ktoré podľa zámeru obce mali byť použité na rekonštrukciu budovy ZŠsMŠ v roku 2023.

4. Rozpočet bežných výdavkov

V roku 2023 sú bežné výdavky rozpočtované vo výške 672 340,- € čo v porovnaní so schváleným rozpočtom 2023 predstavuje mierne zvýšenie. Zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov oproti minulým rokom je primerané vo väzbe na zvýšenie cien energií, tovarov a služieb. Problematické môže byť nedostatočné zvýšenie pre oblasť nakladania s odpadmi. Vyššie prostriedky sú tiež plánované pre splácanie úrokov z úverov.

So znížením nákladov sa predpokladá v oblasti výdavkov na mzdy, tu je premietnutá snaha obce o celkovú konsolidáciu bežných výdavkov.

5. Rozpočet kapitálových výdavkov

Rozpočet kapitálových výdavkov nie je rozpočtovaný.

V rámci kapitálových výdavkov ide hlavne o úhradu výdavkov na realizované projekty z prostriedkov EÚ (návrtné zdroje financovania). Finančné krytie môže byť realizované i z prebytku bežného rozpočtu, čo závisí od hospodárenia obce.

6. Finančné operácie

Príjmové finančné operácie taktiež nie sú rozpočtované. Prijatie ďalších úverov vo viacročnom rozpočte na roky 2024 až 2026 obec v neplánuje.

V návrhu výdavkových finančných operácií sú plánované prostriedky na splácanie úverov. V rámci nich je plánovaná jedna mimoriadna splátka istiny vo výške 60 000,-€.

7. Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet obce na rok 2024 je zostavený ako prebytkový, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Rozpočet na rok 2024 bez finančných operácií je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške 169 835,- €.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške 86 335,- €, kapitálový rozpočet ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške – 83 500,- €.

C. ZHRNUTIE A ZÁVER

Návrh viacročného rozpočtu a návrh rozpočtu obce na rok 2023 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi – zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pri plnení viacročného rozpočtu a hlavne rozpočtu obce na rok 2024 odporúčam v nasledujúcom rozpočtovom období:

- postupne konsolidovať hospodárenie obce tak, aby celková suma dlhu obce v rozpočtovaných rokoch nedosiahla hranicu 50%,
- návrhu rozpočtu zostavovať tak aby v zmysle § 9 ods. 2 zákona 583/2004 Z. z. vždy obsahoval aj údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva roky,
- z dôvodu, že obec Košecké Podhradie má výrazne pod 2000 obyvateľov prijať uznesenie podľa § 4 ods. 5 zákona 583/2004 Z. z. o neuplatňovaní programového rozpočtu.
- návrh rozpočtu obce zverejňovať i na webovom sídle obce súlade s § 9 ods. 2 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

V Košeckom Podhradí 08.12.2023

Ing. Zdenko Daňo
hlavný kontrolór obce